ముగ్గురు ప్రేమికులు

శకుంతల గురించి నాకు తెలిసినంతవరకూ వ్రాస్తాను.

మామయ్యకి యిద్దరాడ పిల్లలూ, ఒక మగపిల్లవాడూను. మావయ్యకీ మాకూ బంధుత్వం నా చిన్నతనంలోనే దూరమయ్యింది. మా రెండు కుటుంబాల మధ్య పెద్దన్నయ్య పెళ్ళిలో తగాదా వచ్చింది. చినికి చినికి గాలివానలా ఆ తగాదా పెద్దదై ఈ నాడేమో ఆ యింటిమీది కాకి మా యింటిమీద వాలడమే గొప్ప నేరంగా పరిణమించింది.

అనసూయమ్మ మావయ్యగారి పెద్దమ్మాయి. ఆమెకీ అన్నయ్యతో పెళ్ళి చేద్దామన్నారు మొదట్లో. ఇంజనీరింగు పూర్తిచేసి వచ్చిన అన్నయ్య ఆ పెళ్ళి వొద్దన్నాడు. ఆ మాటే నాన్న మావయ్యతో చెప్పేరు. అన్నయ్య మనస్సుని మార్చేందుకు నాన్న ప్రయత్నాలేవీ ఫలించలేదు.

దాంతో నాన్నమీదా ఆయన వ్యక్తిత్వం మీదా మావయ్య విరుచుకుపడ్డారు. 'పిల్లల్ని అదుపులో పెట్టలేని నీ పెద్దరికం తగులడనా' అని దెప్పిపొడిచేవారు. నాన్న అభిమానం దెబ్బతిన్నది. మావయ్యతో కలహం తప్పనిసరైంది.

2-౮-63 ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

ఈ కలహానికి ముఖ్యమైన కారణం అన్నయ్య. అయితే దీన్ని అప్పుడూ యిప్పుడూ గూడా పట్టించుకోలేదు వాడు. అంతస్థుని ఎక్కబోతున్నాడు. పైకి పోయేందుకు చేయూత కావాలి. ఆ అవకాశం రేణుక వొదిన వాళ్ళవల్ల తప్పకుండా కలుగుతుందనే ఆశ వాడికుంది. పై పెచ్చు వొదినవాళ్ళ అన్నయ్య వాడికి ప్రాణమిత్రుడు, సహపాఠీను. వొదినగారి నాన్నగారు 'మినిస్ట్రీ'తో సంబంధమున్న వ్యక్తి. ఏవిధంగా చూచినా అన్నయ్యలాటి వాడికి రేణుక వదిన తగిన వధువు.

నిజమే.... తన శ్రేయస్సుకీ, సుఖానికీ తనే మెట్లు వేసుకోవాలి. ఎవరు కాదన్నా ఈ ప్రయత్నాలని విరమించకూడదు. అన్నయ్య చేసింది మంచిపనే.

ఒకనాడు అన్నయ్య మాటని కాదనలేని నాన్న నన్ను చులకన చేశారు. తన సుఖంకోసం ఆరాటపడిన అన్నయ్య నా మనసుని శాసించి నా సుఖాన్ని దూరం చేశాడు. యిదెక్కడి న్యాయం? మా యింట్లో అన్నయ్యకున్న పాటి అధికారం నాకు లేదా? నాన్నకి అన్న యొక్కటీ, నే నొక్కటీనా?

శకుంతలతో నాకు పరిచయం కలుగకపోతేనే బావుండేది. కాలేజీ చదువుకోసం బందరు వెళ్ళాను. అక్కడే మావయ్యవాళ్ళు కాపురం వుంటున్నారు. మావయ్య రిటైరయ్యారు. భాస్కరంబావ ఆ వూళ్ళోనే ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. మావయ్య వాళ్ళు 'లేనివాళ్ళేమీ' కాదు. ఆ వూళ్ళో రెండు యిళ్ళు,చుట్టుపక్కల పొలాలూ వున్నాయి.

నేను చదువుకునేందుకు వెళ్ళేముందు నాన్న హెచ్చరించేరు గూడాను.

"నువ్వు వెళ్ళేది బందరు. ఆ వూళ్ళో మనకి గిట్టనివాళ్ళు చాలా మంది ఉన్నారు. వెనకా ముందూ ఆలోచించిగానీ ఏ పనీ చెయ్యకు. చమను జాగ్రత్త."

తల వూపి వచ్చేశాను.

కాలేజి హాస్టల్లో ఉండి చదువు ప్రారంభించేను. సంవత్సరం యే గొడవా లేకుండా జరిగింది. శ్రద్ధగా చదివి అటు తోటి విద్యార్థుల తోనూ, యిటు క్లాసు లెక్చరర్లతోనూ 'మంచి' అనిపించుకున్నాను.

యిక్కడే ఒక చిత్రమైన మలుపు తిరగవలసి వొచ్చింది. ఆ ఏడాదే శకుంతల కాలేజీలో చేరింది. ఆ పిల్ల కాలేజీలో చేరినట్టు నాకు రెండు నెలల తర్వాతగానీ తెలిసిందికాదు. ఒకనాడు సినిమా థియేటర్లో కనుపించి అడిగింది శకుంతల.

"ఎంతకాలమని తప్పించుకు తిరుగుతావ్ బావా !"

తల కొట్టేసినంత సిగ్గనిపించింది. ఏమి మాటాడలేకపోయాను.

శకుంతలను తప్పించుకు తిరగడం నా చేతకావడంలేదు. శకుంతల పని గట్టుకుని పలుకరించేది. తమాషాగా మాటాడేది. ఇంటి విషయాలూ, స్వంత విషయాలూ అడుగుతుండేది. ఆడపిల్ల కున్నపాటి చొరవ నాకులేదు.

ఒక్కోసారి అనుకునేవాడిని.

"చూడు శకుంతలా ! నువ్విలా నాతో మాటాడటం, నన్ను పలుకరించడం ఏమీ బాగోలేదు. అవతల మీ నాన్నకీ, మా నాన్నకీ బద్ధ విరోధమన్న సంగతి మరచిపోకు"

అని శకుంతలతో గట్టిగా చెప్పేద్దా మనుకునేవాడిని. అందుగ్గూడా నాకు ధైర్యం చాలేదికాదు.

వస్తుథా నాది పిరికి మనస్తత్వం. అందుచేతనే — అడుగడుగునా యింతమంది నాపైన అధికారం చెలాయించేరు. నన్నొక గంగిరెద్దులా తయారుచేశారు.

శకుంతల అనేది —

"ఎప్పుడో ఒకసారి మీ యింటికి స్వయంగా వొచ్చేస్తాను. ఆ అవసరం ఎలాగో కలుగుతుంది. మనం బంధువులం బావా! ఎడమొహం పెడమొహం పెట్టుకు తిరగవలసిన ఖర్మం మనకేమిటి చెప్పు"

ఏమని చెప్పను ?

ఒకసారి అన్నయ్య నాకోసం వచ్చాడు. రోజంతా హాస్టల్లోనే గడిపాడు. ఆ సాయంత్రం మే మిద్దరం బజారు వెడుతూంటే శకుంతల రిక్షామీద కనుపించింది. మమ్మల్ని పిలిచి ఆపింది. అన్నయ్యను పలుకరించి 'కులాసానా బావా !' అని అడిగింది.

అప్పుడు అన్నయ్య మొహంలో కొట్టొచ్చినట్టు కనుపించిన తత్తర పాటు చూచి తీరవలసిందే. బిక్కమొహం పెట్టి తలూపి వొస్తామని చెప్పి నడక వేగం పెంచేడు. అన్నయ్యని అనుసరించేను. దార్లో అన్నయ్య అడిగాడు.

"ఏంరా ? ఏమి టీ వరస ?"

"శకుంతల నా కాలేజీలో చదువుతోంది. నాకు జూనియర్"

"ఉహూఁ....అలాగా....జాగ్రత్త సుమా !"

హుఁ....జాగ్రత్త! శకుంతల ఒక ఆడపిల్ల. మావయ్య కూతురు. సరదాగా మాటాడే మంచి స్నేహితురాలు. అన్నయ్య కళ్ళకి ఆ అమ్మాయి అంత ప్రమాదకరంగా కనిపించడ మేమిటీ? పైగా జాగ్రత్త అని హెచ్చరిక గూడానా ? నవ్వుకున్నాను.

ఆ తర్వాత ఆరోజు అన్నయ్య వెళ్ళిపోయాడు. వాడు వెళ్ళిన నాలుగు రోజులకి నాన్న దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. దాన్లో మావయ్యకీ, తనకీ జరిగిన కలహం గురించీ, మావయ్య వాళ్ళ వంశం గురించీ, చివరికి భాస్కరం బుద్ధులు గురించీ చాలా రాశారు. చదివి ఊరుకున్నాను.

రోజులు నెలల్లో పడ్డాయి. ఎందుచేతనో శకుంతలతో పరిచయం తుంచుకోవాలనిపించడం లేదు.

ఒక ఆదివారం మిట్ట మధ్యాహ్నం శకుంతల మా హాస్టలికొచ్చింది. కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకున్న తర్వాత—

"ఇప్పుడు నీకో చక్కటి కబురు చెప్తాను. వింటావా బావా?" అన్నది.

తలూపాను.

"విన్న తర్వాత, నే చెప్పినట్లు చెయ్యాలి. చేస్తావా?"

"చేస్తాను"

"మరి మాటివ్వు"

"అలాగే.చెప్పరాదూ"

"ఈనాటి సాయంత్రం నా పుట్టినరోజు పండుగ శుభ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఒక చిన్న పార్టీ యివ్వదలిచాము. కావున తాము బంధుమిత్ర సపరివారంగా విచ్చేసి మమ్మల్ని ఆనందింప జేయ ప్రార్థిస్తున్నాము" అన్నది చమత్కారంగా.

శకుంతల హాయిగా, ఆనందంగా పుట్టినరోజు పండుగ చేసుకుంటున్నదంటే నాకూ సంతోషమే. కానీ-వాళ్ళింటికి వెళ్ళి ఆ ఆనందంలో పాలు పంచుకునే భాగ్యం నాకు లేదు. అందుకే అన్నాను.

"నా శుభాకాంక్ష లెప్పుడూ ఉంటాయి. కానీ శకుంతలా! మీ యింటికి రాలేను"

శకుంతల తల వంచుకున్నది. నేలను చేత్తో రాస్తూ—

"ఎందుకీ పగ బావా! జరిగినదంతా మరిచిపోతే ఎంత బావుంటుందో ఆలోచించు"

"..........."

"చనువు తీసుకుని ఈమాట అంటున్నాను. నువ్వు మా యింటికి

వొస్తే ఆ తర్వాత మీ నాన్న నీ మొహం చూడరనేగా నీ దిగులు. ఆయనకి జవాబు చెప్పలేని అసమర్థుడివా బావా! పోనీలే....నేను మీ మావయ్య కూతురిని గాదనుకో.ఒక స్నేహితురాలిని. స్నేహానికి విలువ యిచ్చేవాడివైతే మా యింటికి వస్తావ్. ఇంక నే చెప్పేదేమీ లేదు. తర్వాత నీ యిష్టం. వొస్తాను" అనేసి వెళ్ళిపోయింది శకుంతల.

చాలాసేపు ఆలోచించి ఓ నిశ్చయానికి వచ్చాను.

బజారు వెళ్ళాను. శకుంతల కోసం గీతాంజలి కొన్నాను. తర్వాత హాస్టలుకొచ్చి స్నానం గట్రా ముగించి మావయ్య వాళ్ళింటికి వెళ్ళాను.

నన్ను చూడగానే శకుంతల మొహంలో వెయ్యిదీపాలు వెలిగాయి. మితుర్రాళ్ళతో మాట్లాడుతున్నదల్లా మాటలాపి గబగబా లేడి పిల్లలా పరుగెత్తుకుంటో వచ్చి నా ముందు నిలబడి—

"చాలా సంతోషం బావా! నిజంగా నువ్వెంత మంచివాడవనీ" అన్నది ఆనందంగా.

జాలి కలిగింది. వెర్రిపిల్ల! యింత మాత్రానికే యెంత మురిసిపోతుందో! ఆ వెంటనే నాన్నా, మావయ్యలమీద కోపమూ కలిగింది.

శకుంతల నా చేతిలోంచి పుస్తకం లాక్కుంటూ:

"ఇది నా కోసమే తెచ్చావు గదూ!" అన్నది.

తలూపాను.

నన్ను ఆమె అక్కడికి వొచ్చిన వాళ్ళందరికీ పరిచయం చేసింది. నిజానికి వాళ్ళలో చాలామంది నాకు మునుపే తెలుసును. నాకు తెలుసునని శకుంతలకీ తెలుసు.

ఆమె హడావిడి చూస్తూంటే నవ్వు పుట్టుకొచ్చింది.

ఆరోజున శకుంతల యింటికి వొచ్చిన వాళ్ళలో శోభనాద్రి,మధుసూదనం ఇద్దరూ ఉన్నారు. ఈ కథలో వీళ్ళ అవసరం ఎంతైనా వుంది. కాబట్టి, ఆ ఇద్దర్నీ పరిచయం చేయడం భావ్య మనుకుంటాను.

శోభనాద్రి అప్పుడు బి. ఏ. ఫైనలియర్ చదువుతున్నాడు. విద్యార్థి సంఘానికి అతను అధ్యక్షుడు. చక్కటి వక్త. అతను ఆ రోజుల్లోనే చాలా మంచి కథలు రాస్తుండేవాడు. అతని కథల్ని ప్రత్యేకంగా మా కాలేజీవాళ్ళు మెచ్చుకుంటూండేవాళ్ళు. అతనంటే చాలామందికి గౌరవ భావ ముండేది. అతను మాకు దూరబ్బంధువని నాకు అక్కడే తెలిసింది.

పోతే మధుసూదనం. అతను సెకండియర్ స్టూడెంటు. స్టూడెంట్సు యూనియన్‌కి సెక్రటరీ. పైలా పచ్చీసుగా తిరిగేవాడు. అతను ధనికుల బిడ్డడు. కాలేజీలో జరిగే ప్రతి చిన్న ఫంక్షనుకీ అతను చెయ్యి కలుపు తూండేవాడు. అతను ఉత్సాహముగల యువకుడు. వాళ్ళ నాన్నగారికీ, మావయ్యకీ మంచి స్నేహ ముందిట.

ఒచ్చిన వాళ్ళలో మేము ముగ్గురమే మగవాళ్ళం. తతిమా వాళ్ళం దరూ ఆడ జనాభా. చెప్పద్దూ, శోభనాద్రి, మధుసూదనం యిద్దరికీ ఎలా గుందోగాని నాకు మాత్రం అంతమంది ఆడవాళ్ళని అక్కడ చూడగానే 'దడ' లాంటిది కలిగి యిబ్బంది పెట్టింది.

శకుంతల నన్ను మావయ్య దగ్గరికి తీసుకెళ్ళింది. అక్కడే భాస్కరం గూడా వున్నాడు. వాళ్ళిద్దరి ఆత్మీయతా చూడగానే నన్ను నేను నమ్మలేకపోయాను. వాళ్ళ ఆదరణతో కరిగిపోయాను. మా కుటుం బాల మధ్యగల కలహాన్ని పూర్తిగా మరిచిపోయేను. ఇంత చక్కగా మాటాడే వ్యక్తుల్ని మా నాన్నగారే అపార్థం చేసుకున్నారేమో ననిపిం చింది.

తిరిగి హాస్టలు కొచ్చేస్తూండగా మావయ్య నారెండు చేతులూ పుచ్చుకుని అన్నారు.

"మనం కావలసిన వాళ్ళమని మరిచిపోకు నాయనా! కనీసం యిక్కడున్నన్నాళ్ళూ మా యింటికి వొస్తూ పోతూ వుండు"

ఆ తర్వాత రోజునుంచి అదే చేశాను. కాలేజీ అవడంతోనే తప్పనిసరిగా మావయ్య వాళ్ళింటికి వెడుతూండేవాడిని. శకుంతలతో ఖబుర్లు చెప్తుండేవాడిని. శకుంతల అభిప్రాయాలు వింటూ వుండేవాడిని.

శకుంతలలో చక్కటి సంస్కారం, గుండె నిబ్బరం, ఆత్మ విశ్వాసం ఎక్కువగా వున్నాయి. ఏ విషయం మాటాడినా చాల జాగ్రత్త తీసుకునేది. పూర్వాపరాలు ఆలోచించిగానీ ఏదీ మాటాడేది కాదు.

అలాంటి శకుంతలపైన పుకార్లు పుట్టాయి. శోభనాద్రి, మధుసూదనంలతో ఆమె చనువుగా వుండటం చాలామందికి యీసు కలిగించింది. ఆపైన నిందలు ప్రచారంలోకి వొచ్చేయి.

వింటూన్న నాకే బాధగా వుండేది. శకుంతల మాత్రం ఏమీ పట్టించుకున్నట్టు కనుపించేదికాదు. ఒకనాడు ఈ విషయాలే మా మధ్య కదిలేయి. ఆమె అన్నది :

"పోనీ బావా! కుక్కలు అలాగే మొరుగుతాయి. శోభనాద్రి, మధుసూదనం యిద్దరుగూడా నన్ను అపార్థం చేసుకుంటున్నట్టు కనుపిస్తోంది ఈమధ్య. చెప్పాలి. 'అబ్బాయిలూ! నాకు నచ్చిన, నేను మెచ్చిన వ్యక్తి ఒకరున్నారు కాబట్టి అలాటి వెర్రి మొర్రి ఆలోచనలు పెట్టుకుని ఆ తర్వాత బాధపడితే అది మీ ఖర్మ అని హెచ్చరించాలి" అన్నది శకుంతల సీరియస్‌గా.

ఒక ఆడపిల్ల తన మనసులోని మాట అంత నిర్భయంగా చెప్పగా వినడం అదే మొదటిసారీ, చివరిసారీని. తర్వాత శకుంతలే అన్నది.

"మన నిర్ణయాలపైన మనకి నమ్మక ముంటుందికదూ బావా!"

ఏమీ చెప్పకుండానే హాస్టలు కొచ్చేశాను.

ఒకరోజున మావయ్య వాళ్ళింటికి వెళ్ళేసరికి మధుసూదనం బిక్కమొహంతో ఆ యింటినుంచి తిరిగి రావడం చూచేను. పేలవంగా

నవ్వేసి వెళ్ళిపోయాడు అతను. అతని ఈ ప్రవర్తనకి వెంటనే కారణం తెలిసింది కాదు. ఆ కారణం శకుంతల విడమరిచి చెప్పడంతో తల దిమ్మెత్తేలా ఆశ్చర్యపోయాను. మధుసూదనంతో ఆమె అన్నదిట.

'మనసులో ఒక అభిప్రాయం పెట్టుకుని బయటికి మరోవిధంగా ప్రవర్తించడం తన కిష్టంలేదనీ, ఇంకా ఆ పద్ధతితోనే సంచరించి నట్టయితే ఈ స్నేహాన్ని తుంచుకోవలసి వస్తుందనీ' చెప్పిందిట.

అతను చిన్నబుచ్చుకున్నాట్ట.

కాసేపు మాటాడి నేను తిరిగి వెళ్ళిపోతూండగా తన గుండెల్లో దాచుకున్న మాటని పైకి చెప్పింది. ఆమెకు నచ్చిన అదృష్టవంతుణ్ణి నేనేనట. ఆ మాట విని ఆనందించినమాట నిజం....

సరిగ్గా యిక్కడ్నుంచే నా ప్రమేయం లేకుండా చాలా దారుణాలు జరిగాయి. పరీక్షలు ముగిసిన తర్వాత రోజు నాన్న వొచ్చేరు. నా మొహాన్న వో ఉత్తరం గిరాటు వేశారు. చదివాను. అది ఆకాశ రామన్న ఉత్తరం. నాకూ శకుంతలకీ గల స్నేహాన్ని నీచంగా ఉదహరిస్తూ వ్రాశారు. ఉత్తరం చదివేసి ఆయన కిచ్చాను.

"నీ జవాబేమిటి ?" అన్నా డాయన ఉద్రేకంగా.

ఆయన వాలకం చూస్తుంటే భయం వేసింది.

"అన్నీ తెలిసిన నువ్వు యిలా చెయ్యడం ఏమీ బాగోలేదు. అక్కడికీ నిన్ను హెచ్చరిస్తూనే వొచ్చాను. నా కన్ను కప్పటానికి ప్రయత్నిస్తున్నావ్. జాగ్రత్త" అన్నారు.

ఆ రోజే నా ప్రయాణానికి అన్ని ఏర్పాట్లూ చేశారు. ఎలాగో వీలు చేసుకుని మావయ్య యింటికి వెళ్ళేను. ఆ వేళకి భాస్కరం వీధి గుమ్మంలో నిలబడి వున్నాడు. నన్ను చూడగానే అడిగాడు.

"ఈ గడపలో అడుగు పెట్టేముందు నీ నిర్ణయము కావాలి.

చెప్పు. శకుంతల కావాలని నిర్భయంగా చెప్పగలిగితేనే రా. లేమా, వెళ్ళిపో. అంతేగాని ఆడపిల్ల జీవితంతో ఆటలాడటానికి నీ కే అధికారమూ లేదు."

అదిరిపడ్డాను అతని మాటలకి.

"నువ్వేమీ పసివాడివికాదు. ఆ విషయం మీ నాన్న మరిచిపోయేడు కాబోలు. ఈ వీధిలో నిలబడి పెద్ద గోలచేసి మరీ వెళ్ళేడు. మాకూ మానాభిమానా లున్నాయనే సంగతి ఆయనకి నువ్వైనా చెపితే సంతోషిస్తాను "

నా తల దిమ్మెత్తిపోయింది. ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోలేని పిరికి పందనై పోయాను. నాకు తోచిన జవాబు చెప్పేంతలో నాన్న రిక్షామీద అటు వొచ్చేరు. విధి చివరిని రిక్షా ఆపి నన్ను పిలిచారు. ఇటు ప్రాణ సమానమైన శకుంతలా, అటు పెంచి పెద్దచేసిన నాన్న. జీవితంలో ఇటువంటి దౌర్భాగ్యపు స్థితి మరెప్పుడూ రాకూడదు.

"నీకే చెప్తూంట. అక్కడ నీ కేం పని. కదుల్తావా, నన్ను రమ్మంటావా ?" బిగ్గరగా అరిచేరు నాన్న.

గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి నాన్న రిక్షావైపు నడిచాను. నా మొహం ముందే భాస్కరం తలుపు మూసేడు. తెలుసు నాకు. అప్పటి నా హీన స్థితికి శకుంతల చాలా బాధపడి వుంటుంది. శపించీ వుంటుంది.

నే నుత్త పిరికి మనిషిని. ఏమీ చాతకాని వాడిని. అందరికీ నా పైన అధికారం వుంది. వాళ్లు చెప్పినట్టు నడిచే బొమ్మని- కేవలం మరబొమ్మ ఛీ !........

సెలవలన్నీ మా వూళ్ళోనే నిస్సారంగా గడిచాయి. ఆలోచనలు పిచ్చెత్తించేవి. ఒకోసారి నా పైన నాకే కోపమూ, దుఃఖమూ కలిగేవి. ఎక్కడికైనా పారిపోదా మనుకునేవాడిని. పోనీ-ధైర్యంచేసి మావయ్య వాళ్ళింటికెళ్ళి....

యెన్నో అనుకునేవాడిని. ఏదో చేసేయాలనీ అనుకునేవాడిని. ఒక్కటీ జరిగేది కాదు. ఆచరించేవాడినీ కాదు.

రిజల్ట్సు తెలిశాయి. పాసయ్యాను. అయినా సంతోషించలేదు. విశాఖపట్నం ఆనర్సు సీటుకోసం నాన్న ప్రయత్నాలు చేసేడు. సీటు వొచ్చింది. విశాఖపట్నం వెళ్ళమన్నారు; వెళ్ళాను. బుద్ధిగా చదవ మన్నారు. అదీ ఆచరించేను.

కొత్త చోటు, కొత్త వాతావరణం. సముద్రపు టొడ్డునే యూని వర్సిటీ హాస్టలు. మా గదిలోంచి చూస్తే చిత్రమైన హోరుతో గంభీర మైన సముద్రం కనిపిస్తూండేది. క్లాసులో వుంటే పాఠాలూ, మా రూముకొస్తే సముద్రమూనూ. మరే విషయాలూ పట్టించుకునేవాడిని కాదు.

ఆరునెలలు గడిచేయి. ఒకరోజున డాబా గార్డెన్సులో మధుసూద నం కలిశాడు. నవ్వుతూ అతనే పలుకరించేడు. కొత్త చోటులో పాత నేస్తం కనిపించి పలుకరించిన తర్వాత నేనూ ఆనందించిన మాట నిజ మేను. ఇద్దరం హోటల్ ఊటీలోకి దారితీశాం.

మధుసూదనానికి మెడికల్ కాలేజీలో సీటు దొరికిందిట కష్టపడి చదువుతున్నాడుట. హోటల్లో అతను చాలా విషయాలు చెప్పేడు. అతి ముఖ్యమైనది శకుంతల పెళ్ళి!

శకుంతల శోభనాద్రిని పెళ్ళి చేసుకున్నదట. అతను బెజవాడలో ఏదో గుమాస్తాగిరి వెలగబెడుతున్నాడుట. శోభనాద్రిని పెళ్ళి చేసుకుం టుందని నేనెన్నడూ అనుకోలేదు. నాకిది చిత్రంగానే కనిపించింది. అవుతే ఈ పెళ్ళికి ముఖ్యకారణం నేనన్న విషయం అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ మరిచిపోలేను.

ఇద్దరం కాఫీలు ముగించి బయటపడిన తర్వాత మధుసూదనం అన్నాడు.

"నన్ను క్షమించాలి. శకుంతల నన్ను నిర్లక్ష్యంచేసిందన్న కోపంతో నేనే మీ నాన్నగారికి ఆకాశరామన్న ఉత్తరం రాసేను. ఆ తర్వాత ఆ పాడుపనికి చాలావిచారించేను. నేను శకుంతలని ప్రేమించినమాట వాస్తవం. ఆమె నన్ను చులకనచేస్తే సహించలేకపోయాను. ఆ ఆవేశంలో పిచ్చిపని చేశాను. మీ పెళ్ళి ఆగిపోయింది" అన్నా డతను బాధగా.

అతనో విషయం మరిచిపోతున్నాడు. కేవలం ఈ ఒక్క ఆకాశ రామన్న ఉత్తరంతో మా పెళ్ళి ఆగిపోలేదు. నా నరనరాల్లో పనిచేసిన బలహీనతా, పిరికి తనానికి మధుసూదనంగానీ మరే యితర వ్యక్తులుగానీ బాధ్యులుకారుగా. అందుకే అతను చెప్పినదంతా విని నవ్వేశాను.

ఆ మూడేళ్ళ చదువులోనూ మళ్ళీ నాకు శకుంతల కనిపించలేదు.

ఆనర్సు పూర్తిచేసి యింటి కొస్తూండగా, బెజవాడలో రైలు మారవలసి వొచ్చింది. బాగా రాత్రి పడింది. ప్లాటుఫారంమీద లైట్లు మాత్రం చీకటిని చీల్చి చెండాడుతున్నాయి. మావూరి రైలు కదలడానికి మరో అరగంట టైమున్నదని తెలుస్తే, టీ తాగటానికి కాంటీన్ వైపు వెళ్లాను.

అదే రాత్రి బెజవాడ ప్లాటుఫారం తాలూకు వెయిటింగ్ రూంలో శకుంతలని చూసేను. ఆమె సగానికి సగం చిక్కిపోయి వుంది. మొహంలో మునుపటి కళా కాంతులు కరువయ్యాయి. నన్ను చూడగానే చివాలున లేచి నిలబడింది.

నాతో మాటాడిన కొద్దిసేపూ ఆమె ఆయాసపడుతూనే వుంది. నాలుగు నెలల క్రితం కొడుకు పుట్టి పోయాడట. ఆమె ఆరోగ్యం పూర్తిగా చెడిపోయిందిట. గుండెల్లో దడ, ఆయాసం ఉధృత మవుతున్నాయిట. శోభనాద్రిని ఈ మధ్యనే ఏలూరు బదిలీ చేశారుట. ఆమె ఏలూరు రైలుకోసం యెదురు చూస్తూందిట.

శకుంతల పరిస్థితులు తెలుసుకుని జాలిచెందడం మినహా మరేమీ

చేయలేక పోయాను. కనీసం నోరు విప్పి ఒక్కమాటకూడా అనలేక పోయాను.

నా రైలు కదిలే వేళకి 'వస్తాను' అని గొణిగాను. ఆమె నవ్వింది బాధగా. వెళ్ళిరామన్నట్టు కళ్ళతో చెప్పింది. తెలుసు.... నేను వట్టి పిరికి వెధవనని శకుంతల భావం. ఆ భావాన్ని మాటల్లో వ్యక్తంచేస్తే నేనెక్కడ బాధపడిపోతానోనని, మాటాడిన కాసేపూ చాలా జాగ్రత్త తీసుకున్నది శకుంతల.

కదిలే రైల్లో నిలబడి దూరమవుతున్న శకుంతలని చూస్తుండిపోయాను.

*   *   *   *

చాలా సంవత్సరాల క్రితం ఇది జరిగింది.

ఈ మధ్య శకుంతల గురించి గానీ, మరే యితర స్నేహితుల గురించిగానీ వార్తలు తెలిసినవిగావు. ఈ టెలిగ్రాం రాకపోతే ఇంత కథ కదిలే అవసరం వుండేది కాదేమో!

"శకుంతల గుంటూరు హాస్పిటల్లో వుంది. చివర క్షణాలు. వెంటనే రా" శోభనాద్రి.

మా స్టాఫ్ రూమ్‌లోని గడియారం ఎనిమిది గంటలు కొట్టింది. ఉలిక్కిపడ్డాను. నా చుట్టు పక్కల చూచేను. ఆ రూమ్‌లో నా మినహా మరెవ్వరూ లేరు. తలపైన పంకా విసుపుగా తిరుగుతున్నది. ట్యూబ్ లైటు వెలుగుతోంది.

బయట ఎవరో కదులుతూన్న చప్పుడు విని—

"రాఘవులూ" అని పిలిచాను.

పాపం.... నాకోసం ఎంతసేపట్నుంచి బయట నిలబడి వున్నాడో యేమో. పిలవగానే లోపలికొచ్చి వినయంగా నిలబడ్డాడు మా ప్యూను.

"చాలా వేళయింది కదూ"

"తమరు కూకుండి పోయారని...." చివర్ని నసిగాడు.

నవ్వుకున్నాను.

"సైకిలు బైటపెట్టు. అన్నట్టు రేపు నేను క్లాసుకి రాలేను. ఈ సెలవు చీటీ ప్రిన్సిపాల్‌గారి కివ్వు" అన్నాను. అతని చేతిలో సెలవు చీటీ పెడుతూ.

రాజన్న సైకిలు బైట పెట్టాడు.

నీరసంగా వుంది. తలనొప్పి వచ్చినట్టుగూడా ఉంది. సిగరెట్టు ముట్టించి బయటికొచ్చేను. సైకిలెక్కి ఇంటిదోవ పట్టాను.

ఇల్లు చేరుకునే వేళకి నా కోసం ఎదురుచూస్తో శారద గుమ్మం దగ్గర నిలబడి వున్నది. నన్ను చూడగానే అన్నది.

"మీ అన్నగారు వచ్చేరు. ఇప్పుడే బజారు వెళ్ళారు"

ఇంట్లోకెళ్ళి సోఫాలో కూర్చుండిపోయాను.

"ప్రైవేటు క్లాసేమైనా ఉండేఏటీ, ఇంత ఆలస్యమైంది ?"

".... ...."

"ఇవాళ మీరదోలా ఉన్నారేమిటి ?"

"ఎలా ఉన్నాను"

"కాలేజీలో ఏమైనా విశేషం జరిగిందా ?"

"అదేంకాదు. ముందు స్నానానికి నీళ్ళుతోడు. చిరాగ్గా వుంది"

శారద దొడ్లోకి వెళ్ళింది.

స్నానం చేసి హాల్లో కూర్చున్న పావుగంటకి అన్నయ్య వచ్చారు. ఆఫీసు పనిమీద వచ్చినట్టు రేపు ఇక్కడే ఉండిపోతున్నట్టు చెప్పాడు. భోజనాలు ముగిసిన తరువాత, డాబామీద పక్కలు వేసుకున్నాం. నేనే అన్నాను.

"రేపు గుంటూరు వెడుతున్నాను."

"ఏమిటో రాచకార్యం ?"

"శకుంతలకి సీరియస్‌గా వుందిట."

ఈ మాట వినగానే అన్నయ్య దిగ్గునలేచి కూర్చున్నాడు. వెంటనే ఏమీ మాటాడలేక పోయాడు. సిగరెట్టు ముట్టించి పొగ వదులుతూ అటెక్కడో చూస్తూ అన్నాడు.

"నువ్వింకా ఆ పిల్లని మరిచి పోలేదన్నమాట."

"లేదు"

"యిన్నాళ్ళు మేమే పొరపాటు పడ్డామన్నమాట."

....

"నాన్న యింకా బ్రితికే వున్నారు. ఆయన చాలా అభిమానస్థులు."

"తెలుసు నాకు. అర్థంలేని అభిమానాలు ఎంతపనిచేస్తాయో బాగా తెలుసు."

"నువ్వు చాలా పెద్దవాడి వయ్యావ్"

నవ్వేను. నన్నింకా కుర్రకుంకగా భావించే మా పెద్దవాళ్ళ నేమనాలో నాకు అర్థంకాలేదు.

"గుంటూరు వెళ్ళక తప్పదంటావ్ ?"

"అనేగా మరి"

"దట్సాల్‌రైట్. పెద్దవాళ్ళ మాటమీద మరీ గౌరవం లేనివాళ్ళకి ఏం చెప్పినా నిష్ప్రయోజనం"

"వద్దు. యింకా మీ పెద్దరికం నా నెత్తిన రుద్ది నన్ను చవటని చెయ్యకండి. జరిగినది చాలు."

"నీ మాటలేం బాగోలేదు."

"ఈ విషయంలో నన్ను ఆట్టే వాగించవద్దు. సరేనా" అన్నాను రోషంగా.

అంతే. మా యిద్దరిమధ్యా నిశ్శబ్దం అలుముకుంది. ఎప్పుడు నిద్రపట్టిందో తెలీదుగాని వళ్ళుమరిచి నిద్రపోయాను. ఉదయంలేచి చూస్తే అన్నయ్య లేడు. శారద చెప్పింది—అతను తెల్లవారు జామునే వెళ్ళిపోయాట్ట.

ప్రయాణానికి సిద్ధమవుతుండగా నన్ను శారద అడిగింది.

"మీరు గుంటూరు వెడుతున్నట్టు నిన్న నాకెందుకు చెప్పలేదు?"

"యిప్పుడూ చెప్పవలసిన అవసరం లేకుండానే అన్ని విషయాలూ తెలిశాయన్నమాట. చూడు శారదా! మా నాన్నగురించి గానీ, అన్నయ్య గురించిగానీ నీ కేమీ తెలీదు. ఆత్మసాక్షిగా చెప్తున్నాను. నీకెప్పుడూ ద్రోహం చెయ్యను. చెయ్యలేను. చెప్పుడు మాటలు విని మనసు పాడుచేసుకోవద్దు. వస్తాను మరి" అని చెప్పి ఇల్లు దాటాను.

గుంటూరు ఉదయం పదిగంటలకు చేరుకున్నాను. ఆ వేళకి హాస్పిటలు గేటు మూసివుంది. ఏమి చెయ్యాలో తోచక అక్కడే పచార్లు చెయ్యడం మొదలుపెట్టాను.

"బావా!"

వెనక్కి తిరిగి చూశాను.

భాస్కరం కళ్ళనిండా నీళ్ళు నింపుకుని నిలబడి ఉన్నాడు. గబగబా నా దగ్గర కొచ్చేడు. గాద్గదికంగా అన్నాడు.

"వస్తావనుకోలేదు; వచ్చావ్. శకుంతల చావూ బ్రతుకుల మధ్య వుంది. దేవుడు మేలుచేస్తే శకుంతల దక్కుతుంది. గంటక్రితం ఆపరేషన్ థియేటర్లోకి తీసుకెళ్ళారు. నేను శోభనాద్రి కోసం వెదకటానికి వెళ్ళాను. అతను పారిపోయాడు"

"అదేమిటి ?" ఆశ్చర్యపోతూ అడిగాను.

"అతను శకుంతలని అమితంగా ప్రేమించిన మాట నిజం.ఆమె నీస్థితిలో చూస్తూ నిలబడగల గుండె నిబ్బరం అతనికిలేదు రాత్రినుంచి పిచ్చివాడిలా ఏదో మాటాడటం మొదలుపెట్టేడు. తెల్లవారుతూనే మా కెవరికీ చెప్పకుండా ఎటో వెళ్ళిపోయాడు"

"పాపం"

"రా....లోపలికెడదాం"

అతను గేటుదగ్గరున్న వాడితో ఏదో చెప్పి నన్ను వెంటబెట్టుకుని లోపలికి తీసుకెళ్ళాడు. ఇద్దరం ఆపరేషన్ థియేటరు చేరుకున్నాం.

ఆ గది బయట వరండాలో మామయ్య ఆందోళసగా తిరుగుతున్నారు. నన్ను చూడగానే గట్టిగా ఏడవాలనుకున్నారుగానీ అతి ప్రయత్నంమీద వచ్చే ఏడుపుని దిగమింగుకున్నారు.

"ఈ సమయంలో మనమంతా ధైర్యంగా వుండాలి.మంచి వాళ్ళకి దేవుడెప్పుడూ సాయపడతాడు" అన్నాను.

ఎవ్వరూ మాటాడలేదు. నిమిషాలు లెక్కపెడుతూ కూర్చున్నాం. పేరు పేరునా దేవుళ్ళందర్నీ వేడుకోవడం ప్రారంభించాను.

మరో పావుగంటకి ఆపరేషన్ థియేటర్ నుంచి డాక్టరు బయటికొచ్చాడు. అతన్ని చూస్తూ గతుక్కుమన్నాను.

అతను మధుసూదనం!

అందరం ఒక్కసారిగా శకుంతల క్షేమం గురించి అడిగేము.

"దేవుడు నా ప్రయత్నాలని జయప్రదం చేశాడు" అన్నాడు మధుసూదనం.

ఇంతకంటె వేరే కావలసిందేముంది ?

మధుసూదనం నా దగ్గరకొచ్చాడు. నా భుజం తట్టాడు.

"శకుంతల నీ గురించి చాలామాట్లు అడిగింది" అన్నాడు.

నన్ను వరండా చివరకు తీసుకెళ్ళాడు. సిగరెట్టు ముట్టించుకుని పొగ వదులుతూ—

"ఆమె నన్ను నిర్లక్ష్యం చేసేది. నా ప్రతి మాటనీ తోసిపారే సేది. ఇప్పుడు ఆమెకు ప్రాణం పోశాను. ఈనాటికైనా ఆమె నా ప్రయోజకత్వాన్ని గుర్తిస్తే అదేచాలు" అన్నాడు ఆనందంగా.

అతని మాట విన్నతర్వాత ఎందుకో నవ్వాలనిపించింది. నవ్వే శాను. బిత్తరపోయి నా వంక చూసేడు డాక్టరు మధుసూదనం.

o—o